

4.6.5. Початкове значення похідної площі отвору за часом

На зміну параметрів усередині відсіку впливає початкове значення похідної площі отвору F за часом τ ($dF/d\tau$). Витікання повітря з відсіку може відбуватися за постійної площі отвору ($F = const$) і змінної площі ($F = var$), коли $dF/d\tau = var$. Для першого випадку течії повітря з відсіку задано початкове значення похідної площі отвору і течія повітря з відсіку відбувається за $F = const$. Для другого випадку задається початкове значення $dF/d\tau$ і витікання повітря з відсіку відбувається за $dF/d\tau = var$.

Проведено дослідження і встановлено залежності $P = f(dF/d\tau, \tau)$ для розглянутих варіантів течії повітря з відсіку. Для першого варіанту визначено основні закономірності зміни параметрів повітря у відсіку у разі зміни похідною площі за часом у діапазоні (0,1 ... 10) м²/с (рис. 4.27). За

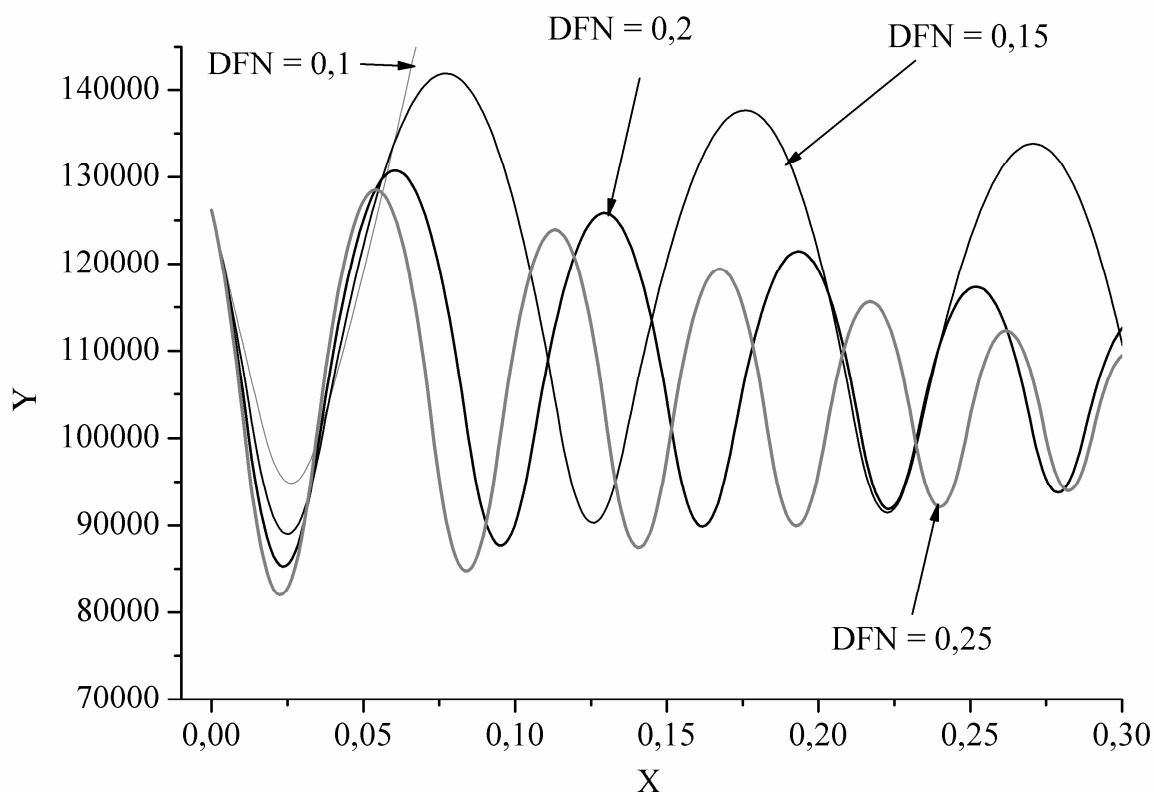

Рисунок 4.27. Залежність тиску повітря у відсіку (Y, Па) від часу (X, с) і початкового значення $dF/d\tau$ (DFN, м²/с)

$0,1 \text{ м}^2/\text{с} < dF/d\tau \leq 0,25 \text{ м}^2/\text{с}$ залежність $P = f((dF/d\tau)_n, \tau)$ має перехідний характер. За умови збільшення початкового значення похідної площі отвору від $0,15$ до $0,25 \text{ м}^2/\text{с}$ параметри перехідного процесу змінюються від $T = 0,07733 \text{ с}$, $\Delta = -0,49013$, $\beta = -6,33819$, $\xi = -0,15777$ до $T = 0,053955 \text{ с}$, $\Delta = -0,09036$, $\beta = -1,67469$, $\xi = -0,9712$. Зі збільшенням початкового значення похідної площі відбувається зменшення періоду коливань і зменшується час коливального процесу, що підтверджується збільшенням значення логарифмічного декременту затухання. Оскільки декремент затухання має від'ємне значення, то відбувається збільшення тиску повітря наприкінці перехідного процесу. Це збільшення становить $12,5 \%$ і $1,9 \%$ відповідно. Після перехідного процесу для досліджуваного діапазону зміни початкового значення похідної площі відбувається збільшення затухання коливань тиску повітря з параметрами від $\Delta = 0,11041$, $\beta = 1,13033$, $\xi = 0,88469$ до $\Delta = 0,18509$, $\beta = 3,13771$, $\xi = 0,3187$.

Зі збільшенням початкового значення похідної площі від $0,3$ до $0,5 \text{ м}^2/\text{с}$ (рис. 4.28) залежність $P = f((dF/d\tau)_n, \tau)$ містить перехідний процес. Параметри перехідного процесу у разі збільшення початкового значення похідної площі змінюються від $T = 0,04884 \text{ с}$, $\Delta = -0,02338$, $\beta = -0,47875$, $\xi = -2,08878$ до $T = 0,0396825 \text{ с}$, $\Delta = 0,03599$, $\beta = 0,90699$, $\xi = 1,10255$. Зменшення періоду перехідного процесу призводить до підвищення частоти пульсацій тиску повітря з $20,5 \text{ Гц}$ до $25,2 \text{ Гц}$. Для значень $(dF/d\tau)_n > 0,5 \text{ м}^2/\text{с}$ витікання повітря з відсіку відбувається з перехідним процесом, який явно не виділяється, а максимальні значення амплітуди коливального процесу описує в усьому досліджуваному діапазоні експоненціальна залежність.

Після перехідного процесу параметри повітря у відсіку змінюються відповідно до процесу затухаючих коливань. За умови збільшення початкового значення похідної площі отвору (протягом $0,3 \text{ с}$) параметри затухання тиску повітря змінюються від $T = (0,05291 \dots 0,025613) \text{ с}$, $\Delta = (0,2253 \dots 0,2641)$, $\beta = (4,25823 \dots 7,41604)$, $\xi = (0,23484 \dots 0,13484)$ до $T = (0,0407 \dots 0,02338) \text{ с}$, $\Delta = (0,20345 \dots 0,27996)$, $\beta = (4,9987 \dots 11,9771)$, $\xi = (0,20005 \dots 0,08349)$.

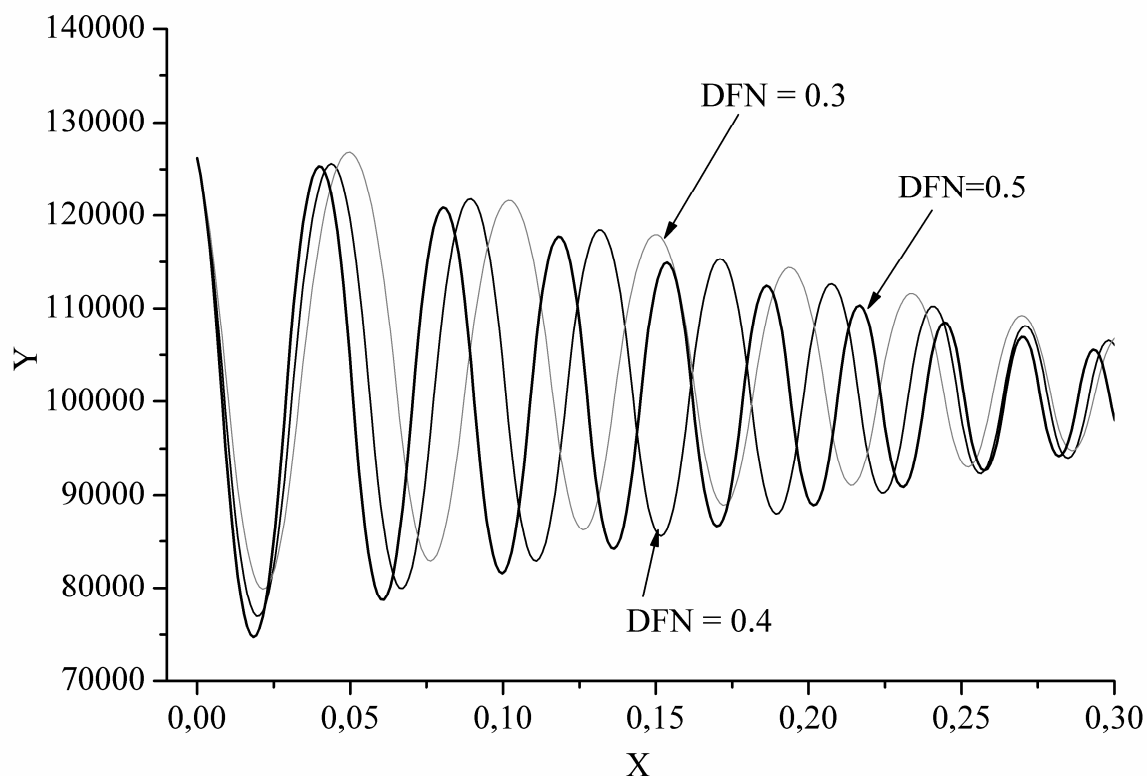

Рисунок 4.28. Залежність тиску повітря у відсіку (Y , Па) від часу (X , с) і початкового значення $dF/d\tau$ (DFN , m^2/c)

Збільшення затухання коливань відбувається за збільшення значень від $(dF/d\tau)_n = 0,15 m^2/c$ до $(dF/d\tau)_n = 10 m^2/c$.

Для другого варіанту течії повітря з відсіку проведено дослідження параметрів повітря всередині відсіку відповідно до моделі (4.3) за умови послідовної зміни швидкості площі отвори відповідно до рівняння $\frac{dF}{d\tau} = \frac{dF}{d\tau} + \Delta\tau$ ($\Delta\tau = const$) (Рис. 4.29). Для початкового значення $(dF/d\tau)_n = 0,45 m^2/c$ і за зменшення похідної площі отвору від $\Delta\tau = 0$ до $\Delta\tau = -0,4E-04$ коливальний процес зміни тиску повітря у відсіку включає перехідний процес, параметри якого змінюються від $T = 0,04175$ с, $\Delta = 0,03673$, $\beta = 0,87988$, $\xi = 1,13652$ до $T = 0,04375$ с, $\Delta = -0,10895$, $\beta = -2,49009$, $\xi = -0,40159$. Зменшення похідної площі отвору призводить до збільшення періоду і амплітуди коливань тиску повітря як у ділянці перехідного процесу, так і в

ділянці подальшої зміни параметрів повітря. Після перехідного процесу параметри коливального процесу змінюються від $T = (0,0417175 \dots 0,02442)$ с, $\Delta = (0,30219 \dots 0,27653)$, $\beta = (7,24362 \dots 11,32373)$, $\xi = (0,13805 \dots 0,08831)$ до $T = (0,05393 \dots 0,06311)$ с, $\Delta = (-0,02353 \dots -0,17149)$, $\beta = (-0,43629 \dots -2,71716)$, $\xi = (-2,292001 \dots -0,36803)$. Зменшення швидкості відкриття отвору призводить до зменшення частоти пульсацій з (23,9 ... 41) Гц до (18,5 ... 15,8) Гц.

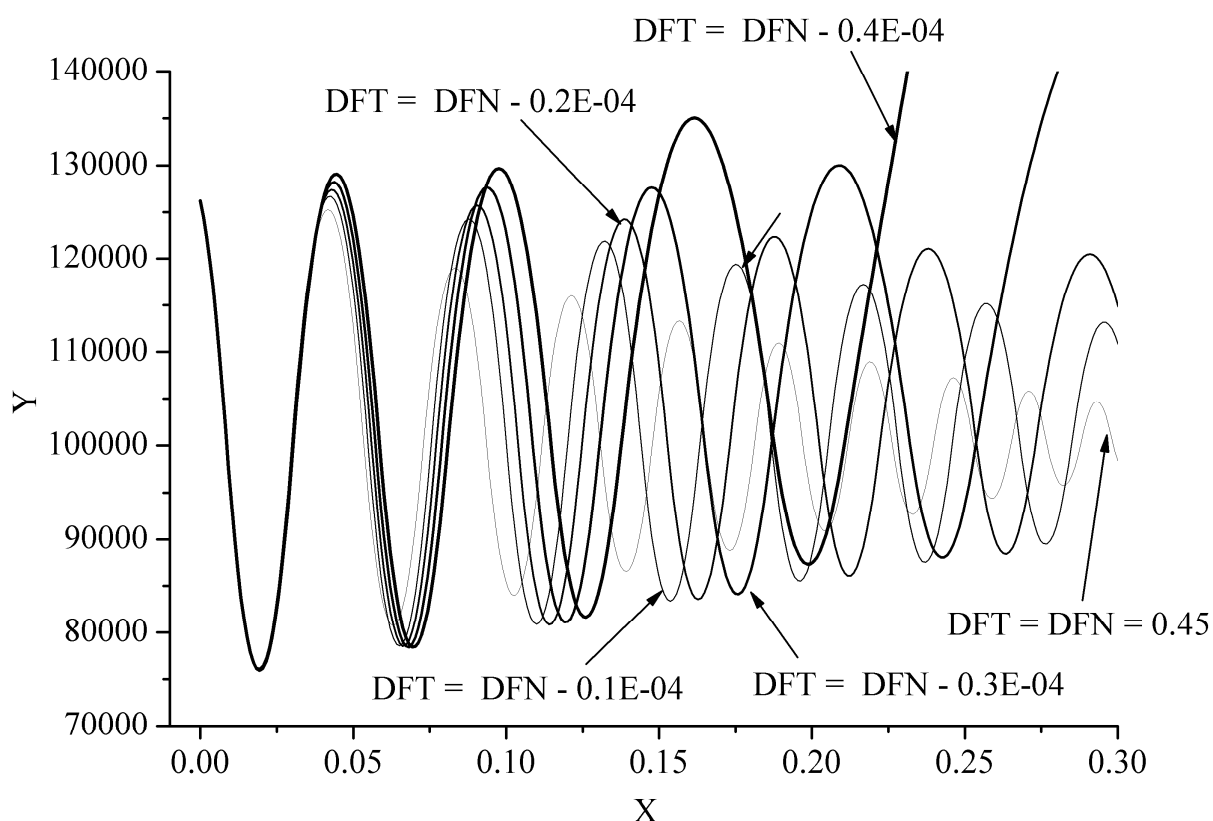

Рисунок 4.29. Залежність тиску повітря у відсіку (Y , Па) від часу (X , с) і початкового значення похідної площі отвору ($dF/d\tau$) (DFT , m^2/c)

За додатного значення $\Delta\tau$, коли відбувається збільшення швидкості відкриття отвору, збільшується затухання коливань в ділянці відносно високих тисків повітря у відсіку. Для $\Delta\tau = 0,4E-04$ m^2/c перехідний процес включає такі параметри: $T = 0,0407$ с, $\Delta = 0,08814$, $\beta = 2,16566$, $\xi = 0,46175$. Збільшення затухання коливань відбувається після перехідного процесу. Затухаючий процес від початку до кінця розглянутого проміжку часу характеризується такими параметрами: $T = (0,037675 \dots 0,017267)$ с, $\Delta = (0,20642 \dots 0,19617)$,

$\beta = (5,47893 \dots 11,35886)$, $\xi = (0,18252 \dots 0,08804)$. Частота коливань тиску змінюється в межах (26,5 ... 57,9) Гц.

За значень $\Delta\tau \geq 0,2E-03 \text{ м}^2/\text{с}$ максимальні значення коливань тиску повітря описує експоненціальна крива. Параметри такої залежності за $\Delta\tau = 0,2E-02 \text{ м}^2/\text{с}$ наведено в [341]. Порівняння отриманих результатів розрахунку максимальних значень коливань тиску повітря у відсіку і експериментальних даних показує, що параметри повітря у відсіку описує експоненціальна залежність. Отже, падіння амплітуди тиску повітря у відсіку відповідно до розрахунку і експерименту відбувається за геометричною прогресією, що свідчить про близькість отриманих результатів.

4.6.6. Початкове значення похідної тиску повітря у відсіку за часом

Проведено дослідження (рис. 4.30) з оцінювання впливу початкової

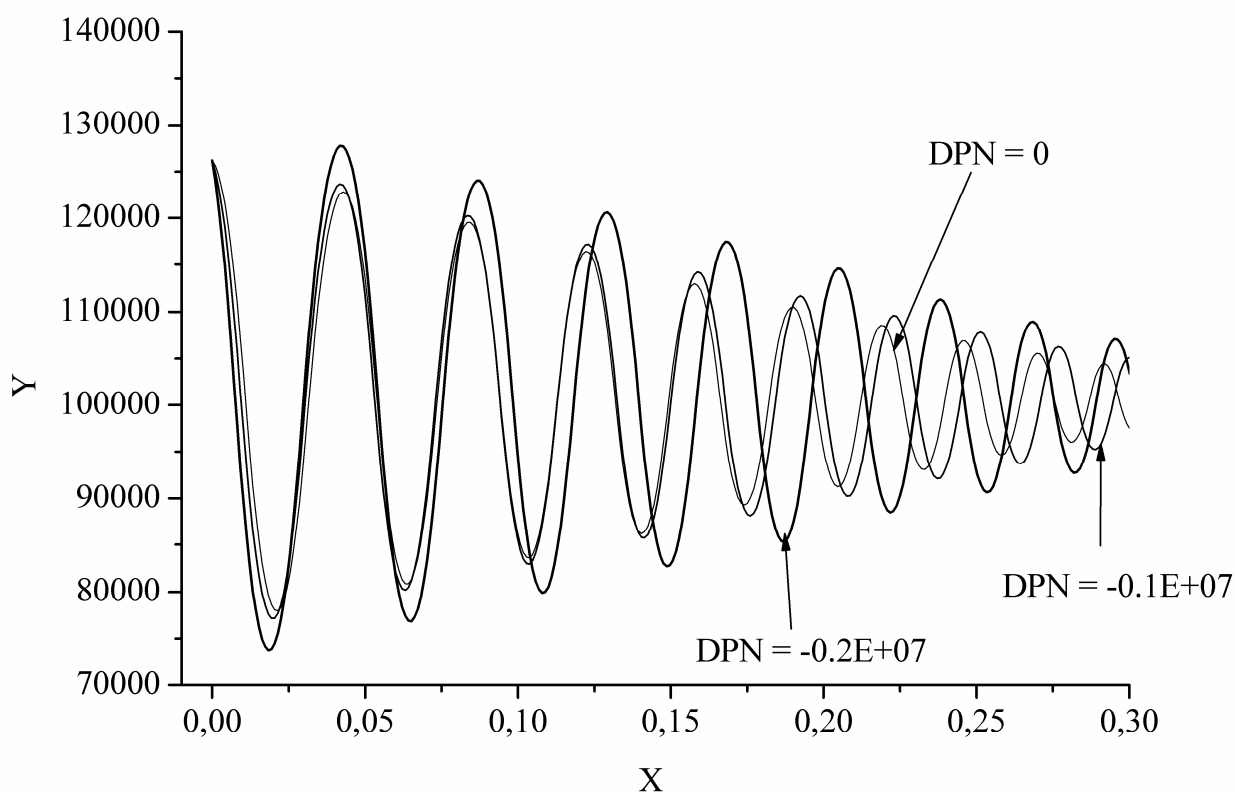

Рисунок 4.30. Залежність тиску повітря у відсіку (Y, Па) від часу (X, с) і початкового значення похідної тиску повітря у відсіку ($dP/d\tau$) (DPN, Па/с)

швидкості зміни тиску повітря у відсіку в часі $((dP/d\tau)_n)$ на параметри повітря у відсіку в процесі розгерметизації за значень $(dP/d\tau)_n = (0 \dots -0,5E+07)$ Па/с. Дослідження за різних значень початкової похідної тиску за часом показують, що у відсіку під час розгерметизації відбуваються коливання, амплітуда яких спочатку може збільшуватися, а потім з часом зменшується. Такі зміни параметрів повітря мають характер затухаючих коливань. Зі збільшенням початкової швидкості тиску (за абсолютною величиною) від 0 до $-0,5E+07$ Па/с змінюються параметри перехідного процесу від $T=0,0427625$ с, $\Delta=0,11185$, $\beta=2,6157$, $\xi=0,3823$ до $T=0,0468325$ с, $\Delta=-0,69821$, $\beta=-14,9086$, $\xi=-0,06708$ (рис. 4.31). По завершенні перехідного процесу амплітуда коливань перевищує початкове значення тиску на 19,9 % за $(dP/d\tau)_n = -0,5E+07$ Па/с. Після перехідного процесу коливання тиску поступово зменшуються по експоненціальному закону.

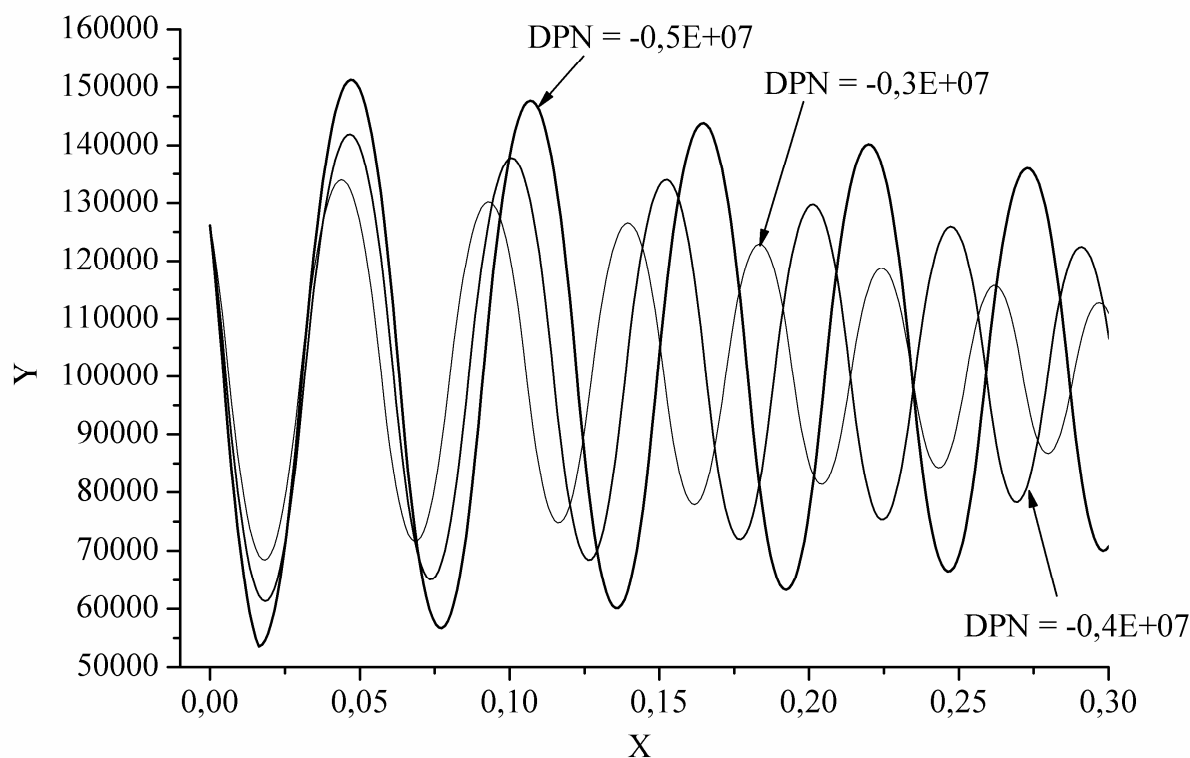

Рисунок 4.31. Залежність тиску повітря у відсіку (Y, Па) від часу (X, с) і початкового значення похідної тиску повітря у відсіку $(dP/d\tau)$ (DPN, Па/с)